

til den paagældende Kommune. At der paa dette Punkt søges truffet Foranstaltninger til at begrænse den ganske sikkert alt for vidtgaaende Frihed, kan jeg kun finde rigtig, og jeg maa tilføje, at jeg troede, at der i det hele var ret almindelig Enighed om, at der paa dette Punkt burde gøres en Forandring. Jeg kan ogsaa slutte mig til Princippet om den foreslaede midlertidige Betsatning af Næringen efter § 21, indtil en Forandring i den egentlige Skattelovgivning indtræder, men det forekommer mig, at der dog maaste er sat for vide Grænser for den paagældende Kommunalbestyrelses Frihed til i det enkelte Tilfælde over for den enkelte Næringsvirksomhed, at fastsætte det Beløb, der skal svares. Hvad jeg atter her ikke kan billige, er tillige det, at der bestemmes, at Afgiften for Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar, hvorunder de i § 8 omhandlede Foreninger, altsaa Forbrugsforeninger, skal kunne sættes en Del højere, indtil det dobbelte af, hvad der sættes for Enkeltmands Virksomhed. Thi ogsaa her maa jeg dog gøre gældende, at det jo slet ikke er denne Omstændighed, som bestemmer det Omfang, hvori Næringen drives. Man kan vel gaa ud fra, som ret almindeligt, at en Forretning, der drives af et Selskab, er anlagt paa at drives i noget større Stil, men det er dog sikkert, at Enkeltmands Forretning kan have ganske lignende Omfang. Jeg skal herpaa nævne et bestemt Eksempel. Jeg ser ikke, at der er nogen Rimelighed i, at f. Eks. Crome & Goldschmidts Fabrikker skulde svare det dobbelte af, hvad man vilde paalægge Væsel og Betts Udsalg i de forskellige Byer. Dette er jo imidlertid som allerede berørt mere et Detailspørgsmaal, som jo kan blive Genstand for nærmere Overvejelse og Drøftelse. Forvrigt kan jeg, medens jeg taler om Forbrugsforeninger og Andelsforeninger, ikke tilbageholde den Udtalelse, at jeg havde ventet efter det stærke Kamakrig, som i Sommer kom til Orde, særlig i et Løbenhavnst Organ for et stort Parti i dette Ring, over for den paatænkte Storesforretning, som paastodes at ville ødelægge Middelfstanden, og efter de Klager, der ere komne frem over den truede Middelfstand, og da der raabtes saa højt Vagt i Gevær for at værne om den, at man saa dog fra den Side vilde stille sig noget velvilligere, end det forekommer mig efter de fremkomne Udtalelser har været Tilfældet over for Forslaget om at begrænse Forbrugsforeningerne noget for derved at værne om Middelfstanden. Jeg skal i saa Henseende blot tillade mig at bemærke, at efter min Formening er det fuldkommen na-

turligt og rigtigt, at Producenten og Konsumenten søge at nærme sig til hinanden og at fjerne de overflødige Mellemled, men jeg tror paa den anden Side, at det er en fuldstændig Fejltagelse, naar man er tilbøjelig til at betragte alle Mellemled mellem Producenter og Konsumenter som mere eller mindre overflødige, og som mere eller mindre kun udøvende en Betsatning paa disse. Det er ganske sikkert, at der her udfoldes en Virksomhed, som kræver sine særlige Forudsætninger, sin særlige Uddannelse, sine særlige Kundskaber og en Erfaring, som ingenlunde alle have, og som i Virkeligheden kommer baade Producenter og Konsumenter til gode, naar den udføres paa rette Maade. Jeg tror derfor ogsaa, at det i Praxis hurtig vil vise sig, at der er ret snævre Grænser for, i hvilket Omfang man kan flette de nuværende Mellemhandlere og fjerne dem. Jeg tror, at Erfaringen vil vise, at Mellemhandelen har et langt stærkere Standpunkt efter Forholdenes Natur, end man skulde tro efter de Udtalelser, der fremkom i Sommer, da den saakaldte Storesbevægelse rejstes, men det forekommer mig ogsaa paa den anden Side, at man bør søge netop i Erkendelse af, at Middelfstanden har sine naturligt berettigede og for hele Samfundet nyttige Opgaver, at støtte den, hvor man kan gøre det, uden at gøre Uret mod andre Samfundsklasser.

Ved Siden af Spørgsmaalet om Forbrugsforeninger, var det særlig Forslaget om Duelighedsproven, som var Genstand for Forhandling og fremkaldte forskellige Anser. Jeg skal her tilføje, at jeg personlig staaer Mindretallet nærmest i min Opfattelse, idet jeg betragter den hele Argumentation fra Mindretallets Side som særdeles vægtig; men desuagtet kunde jeg slutte mig til det fra Flertallet fremkomne Forslag, fordi der fra selve Haandværkerstandens Side lægges saa stor Vægt derpaa. Jeg tror, at Medlemmerne derved i hvert Tilfælde ere saa ringe, at det maaste vil kunde svare Regning, at gøre dette Forsøg, naar man derved kunde fjerne en dyb Mistemning i de næringsdrivendes Klasse over for den bestaaende Næringslovgivning, og naar man kunde hæve en social Utilfredshed paa dette Omraade, som uregelmæssig er til Stede. Jeg er tilbøjelig til at tro, med Mindretallet, at Eksperimentet nærmest vil vise sig at være en Skuffelse for de paagældende, at det ikke vil bringe i alt Jald saa gode Resultater, som man ventede, men jeg tror, at ogsaa dette vilde have sin store Betydning, og at man i alt Jald kom til at se, at det var Livet selv, og ikke en vilkaarlig Lovbestemmelse, som bragte denne